

Розробники: Горпинченко Інно Володимирівна, кандидат історичних наук,
доцент кафедри всесвітньої історії.

Викладач: Горпинченко Інно Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент
кафедри всесвітньої історії.

**Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
всесвітньої історії Факультету суспільно-гуманітарних наук.**

Протокол від 16 січня 2024 № 7

Завідувач кафедри (Срібняк І.В.)

**Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 032.00.02 Історія та
археологія**

16.01. 2024 р.

Гарант освітньої програми (Саган Г.В.)

Робочу програму перевірено

16.01. 2024 р.

Заступник директора/декана (Завадський В.М.)

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р., протокол
№ ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	4	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	40	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є поглиблене вивчення історії країн Західної цивілізації та формування у студентів творчого підходу у осмисленні історичного процесу.

Завдання:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

СК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

СК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.

СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно- довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

СК 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

СК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

СК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико- культурної спадщини.

СК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.

ПРН 10. Застосовувати сучасні методиками у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.

ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології. ПРН 19. Знання теоретичних основ філософської науки, розуміння ключових етапів історії філософії, вміння аналізувати історичні явища крізь призму філософського світогляду з урахуванням етапів розвитку світоглядних концептів в минулому.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Аудиторна				Самостійна робота
		Лекції	Семинар	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Країни Європи в кінці XVIII - першій половині XIX ст.						
Тема 1. Консульство і перша імперія у Франції	4	2				2
Тема 2. Країни Європи у 1789 –1815 рр.	6	2	2			2
Тема 3. Країни Європи в першій половині XIX століття	8	2	2			4
Тема 4. Революції 1848-1849 рр. в Європі	8	2	2			4
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 1	28	8	6	-		12
Змістовий модуль 2. Країни Європи у 1850-1860-х рр.						
Тема 5. Австрійська імперія в 50-60-ті рр. XIX ст. Утворення Австро-Угорщини	4	2				2
Тема 6. Об'єднання Німеччини в другій половині XIX століття. Утворення Німецької імперії	4	2				2
Тема 7. Національно-визвольний рух (Рисорджименто) і об'єднання Італії	6	2				4
Тема 8. Британська колоніальна імперія (1850-1867)	4		2			2
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 2	20	6	2	-		10
Змістовий модуль 3. Країни Європи в останній третині XIX – на початку XX ст.						
Тема 9. Велика Британія 1870-1914 рр.	4	2				2
Тема 10. Франція у 1870-1914 рр.	4		2			2

Тема 11. Німеччина у 1871-1914 рр.	4		2			2
Тема 12. Міжнародні відносини у 1871-1914 рр.	4			2		2
Тема 13. Перша світова війна (1914 – 1918)	4			2		2
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 3	22	2	4	4		10
Змістовий модуль 4. Країни Американського континенту у XIX – на початку XX ст.						
Тема 14. США наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.	4	2				2
Тема 15 Війна за незалежність у Латинській Америці і утворення самостійних держав	6	2		2		2
Тема 16. Громадянська війна в США і Реконструкція Півдня.	4		2			2
Тема 17. США у 1870-х – 1914 рр	4			2		2
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 4	20	4	2	4		8
Разом за семестр	90	20	14	8		40
Семестровий контроль	30					
Усього годин	120	20	14	8		40

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Країни Європи в кінці XVII І - першій половині XIX ст.

Лекція 1. Консульство і перша імперія у Франції

(9 листопада 1799 – 22 червня 1815 рр.)

(2 год.)

План

1. Державні перетворення і реформи в середині країни.
2. Зовнішня політика Франції.
3. “Сто днів”.

Лекція 2. Країни Європи у 1789 –1815 рр.

(2 год.)

1. Загальні риси розвитку європейських держав у 1789 –1815 рр.
2. Участь європейських держав у війні Францією. Роль і значення цієї участі.

Лекція 3. Англія у 1815-1850 рр.

(2 год.)

План

1. Підсилення торгівельно-промислової переваги Англії в 1815-1850 рр.
2. Народні рухи початку 30-х рр. і парламентська реформа 1832 р.
3. Чартистський рух.
4. Зовнішня політика Англії.

Лекція 4. Революції 1848-1849 рр. в Європі

(2 год.)

План

1. Загальна характеристика «Весни народів».
2. Революція 1848-1849 рр. у Німеччині.
3. Революція 1848-1849 рр. в Австрійській імперії.

Семінарське заняття 1. Міжнародні відносини першої половини XIX століття
(2 год.)

1. Створення Віденської системи. Її основні принципи.
2. Створення «Священного союзу монархів і народів». Етапи діяльності.
3. Відносини між державами в 20-40-х рр. XIX ст.

Семінарське заняття 2. Країни Європи в першій половині XIX століття
(2 год.)

1. Франція в роки реставрації Бурбонів та Липневої монархії (1830-1848):
  - економічний розвиток Франції у 1815-1830 рр.;
  - політична та ідеологічна боротьба у роки Реставрації;
  - Липнева революція 1830 р. і Липнева монархія;
  - соціалістичні ідеї Огюста Бланкі, Луї Блана та Прудона;
  - зовнішня політика Франції.
2. Німеччина в 1815 – 1847 рр.:
  - політичний лад та внутрішньополітична боротьба у Німеччині;
  - соціально-економічний розвиток Німеччини;
  - ліберальні та соціалістичні течії в німецькому суспільстві.

Семінарське заняття 3. Революції 1848-1849 рр. в Європі
(2 год.)

1. Революція 1848 р. у Франції:
  - початок революції. Тимчасовий уряд і його політика;
  - установчі збори. Червене повстання паризьких робітників. Друга республіка у Франції.
2. Революція 1848-1849 рр. в Італії:
  - економічний розвиток і соціальні відносини в Італії 30 – 40-х рр. XIX ст.;
  - початок революції. Перша війна за незалежність;
  - республіканський рух. Друга війна за незалежність;

- причини поразки і результати революції 1848-1849 рр. в Італії.

Теми для доповідей:

1. Функціонування національних майстерень.
2. Президентство Луї Наполеона.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Країни Європи у 1850-1860-х рр.

Лекція 5. Австрійська імперія в 50-60-ті рр. XIX ст. Утворення Австро-Угорщини.

(2 год.)

План

1. Політичний розвиток Австрійської імперії в 50-х рр. XIX ст.
2. Економічний розвиток Австрійської імперії в 50-60-х рр. XIX ст.
3. Піднесення національного руху в Угорщині.
4. Утворення Австро-Угорщини.
5. Слов'янські народи у складі Австро-Угорщини.

Лекція 6. Об'єднання Німеччини в другій половині XIX століття. Утворення

Німецької імперії

(2 год.)

План

1. Історіографія проблеми.
2. Історичні передумови та причини об'єднання Німеччини.
3. Ідеологія об'єднувчих процесів. Конституційний конфлікт.
4. Об'єднання Німеччини “залізом і кров'ю”. Отто Бісмарк.
5. Утворення Німецької імперії.

Лекція 7. Національно-визвольний рух (Рисорджименто) і об'єднання Італії

(2 год.)

План

1. Історіографія проблеми.
2. Політичні, соціально-економічні та культурні передумови об'єднання Італії.
3. Етапи національно-визвольного руху.
4. Зовнішній чинник в об'єднанні Італії.
5. Утворення єдиного Італійського королівства.

Семінарське заняття 4. Британська колоніальна імперія (1850-1867)

(2 год.)

План

1. Економічний підйом та ідеологія буржуазного лібералізму.
2. Робітничий рух в Англії у 50-60-х роки XIX століття. Тред-юніони.
3. Зовнішня політика Англії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Країни Європи в останній третині XIX – на початку XX ст.

Лекція 8. Велика Британія у 1870-1914 рр.

(2 год.)

План

1. Особливості розвитку Великої Британії.
2. Економічний розвиток Великої Британії в останній третині XIX – на поч. XX ст.
3. Демократизація політичної системи Великої Британії в останній третині XIX ст.
Політика урядів лібералів та консерваторів.
4. Соціальні суперечності у Британії в останній третині XIX – на поч. XX ст.
5. Національне питання у Великобританії.
6. Зовнішня політика Великої Британії в останній третині XIX – на поч. XX ст.

Семінарське заняття 5. Франція у 1870-1914 рр.

(2 год.)

1. Франко-пруська війна і ситуація в Парижі.
2. Паризька комуна 1871 року (повстання 18 березня 1871 року, утворення Комуни; основні заходи Паризької Комуни; висновки з історії Паризької Комуни).
3. Політичний і соціально-економічний розвиток Франції у 1871-1914 рр.

Доповіді:

1. Конституція 1875 р. у Франції.
2. Ж. Клемансо в політичній історії Франції.

Семінарське заняття 6. Німеччина у 1871-1914 рр.

(2 год.)

1. Економічний розвиток Німеччини в останній чверті XIX століття.
2. Внутрішня і зовнішня політика уряду Бісмарка.
3. Суспільні рухи і партії в Німеччині.
4. Від «нового курсу» до «світової політики».
5. Фінансова олігархія і економіка країни на поч. XX ст.
6. Колоніальна політика і підготовка війни.

Практичне заняття 1. Міжнародні відносини у 1871-1914 рр.

(2 год.)

1. Перегрупування сил в Європі після франко-пруської війни.
2. Складання системи союзів під егідою Німеччини. Троїстий союз.
3. Англо-німецькі суперечності наприкінці XIX ст. Антанта.
4. Боротьба держав Антанти та австрійсько-німецького блоку в локальних конфліктах.
5. Гонка озброєнь. Військово-стратегічні плани країн Троїстого союзу й Антанти.

Практичне заняття 2. Перша світова війна (1914 – 1918)

(2 год.)

1. Напередодні війни: стратегічні плани супротивників.
2. Початок Першої світової війни. Бойові дії на фронтах 1914 р.
3. Бойові дії 1915-1916 рр.
4. Ставлення до війни народів воюючих країн. Еволюція громадської позиції.
5. Кампанії 1917-1918 рр. Вступ у війну США та вихід з неї Росії.
6. Підсумки Першої світової війни.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ IV

Країни Американського континенту у XIX ст.

Лекція 9. США наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.

(2 год.)

План

1. Переселенський капіталізм у США.
2. Особливості партійно-політичної боротьби.
3. Зовнішня політика США.
4. Боротьба проти рабства. Аболіціоністський рух.

Лекція 10. Війна за незалежність у Латинській Америці і утворення самостійних держав

(2 год.)

План

1. Зміст, характер і рушійні сили війни за незалежність.
2. Початок війни за незалежність іспанських колоній.
3. Завершення визвольної боротьби і конституювання суверенних держав.
4. Латинська Америка після війни за незалежність (до 60-х рр. XIX століття).

Семінарське заняття 7. Громадянська війна в США і Реконструкція Півдня.

(2 год.)

1. Назрівання конфлікту між Північчю і Півднем.
2. Конституційний період війни (1861-1862).
3. Революційний період Громадянської війни (1863-1865).
4. Реконструкція Півдня. Виникнення Ку-клус-клану.
5. Наслідки Громадянської війни і Реконструкції Півдня.

Практичне заняття 3. Країни Латинської Америки в останній третині XIX – на початку XX століття.

(2 год.)

1. Основні риси й особливості соціально-економічного і політичного розвитку країн Латинської Америки в останній третині XIX – на початку XX століття.
2. Війни за незалежність Куби. Іспано-американська війна.
3. Революція 1910-1917 рр. у Мексиці.

Теми для доповідей:

1. Аргентина наприкінці XIX – на початку XX століття.
2. Бразилія наприкінці XIX – на початку XX століття.
3. Чилі наприкінці XIX – на початку XX століття.
4. Хосе Марті.

Практичне заняття 4. США у 1870-х – 1914 рр.

(2 год.)

1. Особливості соціально-економічного розвитку США.
2. Масовий робітничий і фермерський рух.
3. Внутрішньополітичний розвиток США.
4. Основні напрямки зовнішньої політики США.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	4	4	3	3	1	1	2	2
Відвідування семінарських занять	1	3	3	1	1	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	3	30	1	10	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	2	20	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20	5	25	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом			82		59		95		80
Максимальна кількість балів: 316									
Розрахунок коефіцієнта: $60/316=0,2$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Розділи (обсяг в годинах)	Години	Бали
Змістовий модуль I		
Тема 1. Консульство і перша імперія у Франції	2	5
Тема 2. Країни Європи у 1789 –1815 рр.	2	5
Тема 3. Країни Європи в першій половині XIX століття	4	5
Тема 4. Революції 1848-1849 рр. в Європі	4	5
Разом:	12	20
Змістовий модуль II		
Тема 5. Австрійська імперія в 50-60-ті рр. XIX ст. Утворення Австро-Угорщини	2	5
Тема 6. Об'єднання Німеччини в другій половині XIX століття. Утворення Німецької імперії	2	5
Тема 7. Національно-визвольний рух (Рисорджименто) і об'єднання Італії	4	5
Тема 8. Британська колоніальна імперія (1850-1867)	2	5
Разом:	10	20
Змістовий модуль III		
Тема 9. Велика Британія 1870-1914 рр.	2	5
Тема 10. Франція у 1870-1914 рр.	2	5
Тема 11. Німеччина у 1871-1914 рр.	2	5
Тема 12. Міжнародні відносини у 1871-1914 рр.	2	5
Тема 13. Перша світова війна (1914 – 1918)	2	5
Разом:	10	25
Змістовий модуль IV		
Тема 14. США наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.	2	5
Тема 15. Війна за незалежність у Латинській Америці і утворення самостійних держав	2	5
Тема 16. Громадянська війна в США і Реконструкція Півдня.	2	5
Тема 17. США у 1870-х – 1914 рр	2	5
Разом	8	20
Усього за семестр	40	85

6.3. **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і практичних занять.

Форма проведення – письмова, письмово-усна.

Завдання для модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання розробляються лектором. Він проводить і оцінює модульні контрольні роботи.

Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Письмові контрольні роботи зберігаються на кафедрі до кінця навчального року.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Студент, який не згоден з отриманою за результатами модульного контролю оцінкою, має право подати апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. У цьому випадку завідувач кафедри призначає апеляційну комісію, яка зобов'язана розглянути апеляцію в присутності студента.

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії</i>
20 – 25	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.
14 – 19	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі неточності та помилки.
8 – 13	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0 – 7	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю – письмова. Зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Рівень знань	Оцінка	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	31 – 40	<p>Відповідь студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; - здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.
Добрий рівень	21 – 30	<p>Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.
Задовільний рівень	11 – 20	<p>Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; - відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання; - у роботі багато грубих орфографічних помилок;
Незадовільний рівень	0 – 10	<p>Студент взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.</p>

6.5.Орієнтовний перелік питань до іспиту

1. Франція епохи Консульства. Початок політичної діяльності Наполеона Бонапарта.
2. Франція епохи Імперії. Реформи Наполеона Бонапарта.
3. Зовнішня політика Франції 1804-1811 років.
4. Війна Наполеона з Росією 1812 року.
5. Франція у війнах з коаліціями європейських держав у 1813-1815 рр.
6. Віденський конгрес. Формування нової системи безпеки в Європі.
7. «Священний союз» (1815 р.): сутність та історичне значення.
8. Промисловий переворот в Англії та його історичне значення.
9. Парламентська реформа 1832 р. в Англії.
10. Чартистський рух в Англії.
11. Колоніальна політика Англії у першій половині ХІХ століття.
12. Липнева революція у Франції 1830 року.
13. Соціалістичні ідеї у Франції (Огюст Бланкі, Луї Блан, Прудон).
14. Липнева монархія у Франції (1830-1848).
15. Промисловий переворот у країнах Західної Європи першої половини ХІХ століття.
16. Зовнішня політика США першої половини ХІХ століття. Доктрина Монро.
17. Політичний розвиток Німеччини у першій половині ХІХ ст.
18. Революція 1848-1849 рр. у Франції.
19. Революція 1848-1849 рр. у Німеччині.
20. Революція 1848-1849 рр. в Австрійській імперії.
21. Революція 1848-1849 рр. в Італії.
22. Соціалістичні рухи ХІХ століття. І-й та ІІ-й Інтернаціонали.
23. Утворення Австро-Угорської імперії. Державний устрій та національне питання.
24. Аболіціоністський рух в США (ХІХ ст.).
25. Громадянська війна в США (1861 – 1865).
26. Утворення незалежних держав в Латинській Америці (перша чверть ХІХ ст.).
Симон Болівар.
27. Мексика в період правління А. Санта-Анни (1833–1855).
28. Буржуазна революція в Мексиці 1855–1867 років.

29. Диктатура Х. М. Росаса в Аргентині (1835–1852).
30. Об'єднання Італії. Джузеппе Мадзіні та Джузеппе Гарібальді.
31. Франція в роки Другої імперії. Наполеон III.
32. Європейські держави у Кримській війні 1853 – 1856 років.
33. Франко-пруська війна 1870 – 1871 років.
34. Паризька Комуна та її історичне значення.
35. Об'єднання Німеччини. Отто Бісмарк.
36. Культура Західної Європи XVIII століття.
37. Культура Західної Європи XIX століття.
38. Розкол Європи. Утворення Троїстого Союзу та Антанти.
39. Перетворення в США у світову державу (остання третина XIX – початок XX століття).
40. Історичні передумови та причини Першої світової війни.
41. Культурологічний портрет Оноре де Бальзака.
42. Культурологічний портрет Чарльза Діккенса.
43. Культурологічний портрет Людвіга ван Бетховена.
44. Культурологічний портрет Джорджа Байрона.
45. Культурологічний портрет Джека Лондона.
46. Культурологічний портрет Ежена Делакруа.
47. Культурологічний портрет Ріхарда Вагнера.
48. Культурологічний портрет Еміля Золя.
49. Течії в європейському мистецтві XIX століття (реалізм, романтизм, імпресіонізм, класицизм).
50. Політичний та соціально-економічний розвиток Великої Британії у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
51. Колоніальна політика Великої Британії у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
52. Основні риси й особливості соціально-економічного розвитку країн Латинської Америки у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
53. Особливості політичного розвитку країн Латинської Америки у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
54. Кубинське питання. Іспано-американська війна 1898 р.

55. Революція 1910-1917 рр. у Мексиці.
56. Економічний розвиток Німеччини у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
57. Внутрішня і зовнішня політика уряду Бісмарка 1871-1890 рр.
58. Суспільні рухи і партії в Німеччині другої половини XIX – поч. XX ст.
59. Колоніальна політика Німеччини на зламі XIX-XX ст.
60. Політичний розвиток Франції у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
61. Соціально-економічний розвиток Франції у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
62. Особливості соціально-економічного розвитку США у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
63. Політичний розвиток США у другій пол. XIX – на поч. XX ст.
64. Основні напрямки зовнішньої політики США у 1870-х – 1914 рр.
65. Участь США у Першій світовій війні.

6.6.Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FХ	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Навчально-методична картка дисципліни

Навчально-методична карта дисципліни

Модулі	I				II				III				IV				
Лекції (бали)	Л.1 (1б.)	Л.2 (1б.)	Л.3 (1б.)	Л.4 (1б.)	Л.5 (1б.)	Л.6 (1б.)	Л.7 (1б.)		Л.8 (1б.)					Л.9 (1б.)	Л.10 (1б.)		
Семінарські заняття (бали)		С.1 (11б.)	С.2 (11б.)	С.3 (11б.)				С.4 (11б.)		С.5 (11б.)	С.6 (11б.)					С.8 (11б.)	
Самостійна робота (бали)	СР. 1 (5 б.)	СР. 2 (5 б.)	СР. 3 (5 б.)	СР. 4 (5 б.)	СР. 5 (5 б.)	СР. 6 (5 б.)	СР. 7 (5 б.)	СР. 8 (5 б.)	СР. 9 (5 б.)	СР. 10 (5 б.)	СР. 11 (5 б.)	СР. 12 (5 б.)	СР. 13 (5 б.)	СР. 14 (5 б.)	СР. 15 (5 б.)	СР. 16 (5 б.)	СР. 17 (5 б.)
Практичні заняття (теми, бали)												ПР.1 (11 б.)	ПР.2 (11 б.)		ПР.3 (11 б.)		ПР.4 (11 б.)
Модульний контроль (бали)	МКР 1 25 б.				МКР 2 25 б.				МКР 3 25 б.				МКР 4 25 б.				
Семестровий контроль	Залік																

7. Рекомендовані література

Основна:

1. Документальні матеріали зі всесвітньої історії: Практикум для студ./ Уклад.: Р.А.Дудка, Л.М.Мицик, П.П.Мосіяка. Ніжин.держ. пед. ун-т ім.М.Гоголя.- Ніжин,2000.113с.
2. Історія західноєвропейського раннього нового часу. Хрестоматія. / Упорядн. П. Котляров, В. Дятлов. К., 2019. 511 с.
3. Хрестоматія з історії Нового часу країн Європи і Америки: У 2 кн. Кн.2. Міжнародні відносини в 1648-1918 рр.. / Уклад. Д.В. Кузнєцов. Благовещенськ: Изд-во БДПУ, 2010. 336.
4. Балух В.О. Коцур В.П. Ранньомодерна Європа: підручник. Черівці: ТОВ «Наші книги», 2016. 704 с.
5. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм XV-XVIII ст. К.: “Наукова думка”, 1995-1998.
6. Дейвіс Н. Європа. Історія. Київ, 2000.
7. Кузьмін О.С. Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки, Житомир, 2011- 455 с.
8. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства. Київ: Либідь, 2001. 360 с.

Додаткова:

1. Бураков Ю., Питльована Л. Нариси історії Англії нового часу. Львів, 2003.
2. Дахно І.І. Історія країн світу. К., 2007.
3. Еко У. Історія Європейської цивілізації. Епоха Відродження. Наука і техніка. Харків.: Фоліо, 2020. 528 с.
4. Історія сучасного світу: соціально-політична історія XV-початку XXI століть: навч. посіб. / за ред. Ю. А. Горбаня. К. : Знання, 2012. 438 с.
5. Крип'якевич І. Всесвітня історія : у 3 кн. Кн. 2. Середньовіччя і нові часи / І. Крип'якевич. Київ : Либідь, 1995. 424 с.
6. Крип'якевич І. Всесвітня історія : у 3 кн. Кн. 3. Найновіші часи / І. Крип'якевич. Київ : Либідь, 1995. 288 с.

7. Кучменко Е.М. Взаємовпливи Заходу і Сходу в контексті історії культури Європи та Америки (XVIII – XX ст.): [монографія]. К.: Знання, 1999. 185 с.
8. Мак-Ніл В. Піднесення Заходу. Історія людської спільноти / Пер. з англ. Київ, 2011.
9. Орлова Т. В. Історія сучасного світу (XV-XXI століття): навчальний посібник. Київ : Вікар, 2008. 552 с.
10. Орлова Т.В. Всесвітня історія. Історія цивілізацій: навчальний посібник / Т.В. Орлова. К. : Знання, 2012. 446 с.
11. Рассел Б. Історія західної філософії. Київ, 1995.
12. Тойнбі А.Дж. Дослідження історії. К.: Основи, 1995. Т. 1. 614 с.
13. Тойнбі А.Дж. Дослідження історії. К.: Основи, 1995. Т. 2. 401 с.
14. Фергюсон Ніл. Імперія. Як Британія вплинула на сучасний світ / пер. з англ. Катерина Диса. К.: Наш Формат, 2020. 424 с.
15. Циватий В.Г. Європейська зовнішня політика доби раннього Нового і Нового часу: проблеми інституціоналізації (теоретико-методологічний аспект) / В.Г. Циватий // Науковий вісник Дипломатичної академії України. К.: «ДЕМІД», 2000. Вип. 4. С. 268–274.
16. Цьольнер Е. Історія Австрії. Львів: Літопис: Центр гуманітарних досліджень ЛНУ, 2001. 707 с.
17. Black, J. (2010). A History of Diplomacy. Reaktion Books.
18. Burns W.E. A Brief History of Great Britain. New York, 2010.
19. Coy J.P. A Brief History of Germany. New York, 2011.
20. Gardiner S. R. History of the Great Civil War, 1642-1649. London, 1905. 670 p.
21. Gardiner S. R. History of England from the Accession of James J to the Outbreak of the Civil War. 1603 - 1642. London. 1894 - 1896. Vol. 1 – X. 444 p.
22. Harris R. W. Clarendon and the English Revolution. Stanford, 1983. 189 p.
23. Milton A. Church and religion in England. 1603-1642. 1999. 488 p.
24. State P.P. A Brief History of France. New York, 2011
25. Trevelyan G. H. England under the Stuarts. London, 1937. 602 p.